

VLAAMS
WELZIJS
VERBOND

Visie op ethiek als reflectie

De laatste jaren merken we in verschillende sectoren in de samenleving – ook in de profitsector – een **vernieuwde aandacht voor ethiek** en de ethische aspecten van hun werk. In de welzijnssector is dit niet anders. Ook vanuit het beleid worden belangrijke items aan de orde gesteld, zoals de rechtspositie van de gebruiker, de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg en dienstverlening. Op deze manier komt de waardengerichtheid en de ethische onderstroom van elk hulpverlenend handelen en van heel het welzijnswerk sterk op de voorgrond. Geen enkele voorziening kan zich onttrekken aan de opdracht om de ethische dimensie van haar werking mee op te nemen.

Instrumenten voor reflectie en interne actie kunnen daarbij nuttig zijn. Sommige voorzieningen of groepen van voorzieningen hebben eigen ethische (advies)commissies of werkgroepen. Hier wordt in samenspraak met alle betrokkenen gewerkt aan **ethische bespreekbaarheid** en aan een gedeelde visie rond specifieke problemen. Andere voorzieningen organiseren ad hoc ethisch beraad of intern overleg wanneer bepaalde problemen zich voordien. Nog andere doen beroep op een externe ethicus of andere deskundige om dit proces te begeleiden.

Het gaat hierbij niet om ethiek, die van bovenuit door een clubje van superdeskundigen uitgewerkt wordt op basis van voorgegeven standaarden of dogma's. Ook niet om de 'grote' ethische thema's die samenhangen met levensvragen. Het gaat in de eerste plaats om een **kritische reflectie** op belangrijke vragen en dilemma's die regelmatig in de hulpverlening en de werking aan bod komen. Daarbij worden achterliggende vragen naar boven gehaald en verhelderd om in een machtsvrije dialoog te komen tot een brede

discussie met alle betrokkenen.

Ethiek is dus veel meer dan een antwoord op een concrete vraag. Het is vooral een verdergaande verdieping en verbreding van de vraagstelling. Vanuit een **afwegen van de waarden** die daarbij in het geding zijn, wil men kijken naar het probleem vanuit een open mensbeeld. In gedeelde verantwoordelijkheid kan een praktijkgerichte leidraad naar voren komen als een oriënterend advies.

We willen de ethische verantwoordelijkheid niet van de werkvloer weghalen. De confrontatie met ethische vragen en dilemma's is onvervreemdbaar eigen aan de hulpverlening **op de werkvloer**. Het is belangrijk dat bij de bespreking mensen aanwezig zijn met een brede interesse voor de problematiek, naast deskundige ethici en juristen. De ethische en sociale bewogenheid én ervaringsdeskundigheid weegt hierbij het zwaarst. Ook de verschillende cliëntgroepen en hun vertegenwoordigers worden hierbij betrokken. Er moet goed nagedacht worden over de manier waarop dit best gebeurt. Zo wordt ethiek een zaak van allen.

Bron:

<https://www.vlaamswelzijnsverbond.be/intersectoraal/ethische-commissie/werking>